

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Højtryksrensning

Sikkerhedskort

1

arbejds**miljø**

Højtryksrensning

- Brug filtermaske ved færre end 3 timers rensarbejde dagligt.
- Brug luftforsynet åndedrætsværn med filtertype P3SL eller FFP3SL ved flere end 3 timers daglig rensarbejde.
- Partikler i luften kan give lungebetændelse og astma.

PAS PÅ!

- Våde gulve og overflader kan være glatte.
- Strømledende komponenter.
- Personer, børn og dyr omkring renspladsen.

HUSK!

- Håndtaget må ikke låses eller blokeres. Hold i stedet en pause ved træthed i hånden.
- God belysning – minimum 200 lux.
- God ventilation – arbejd gerne udenfor.
- Du inhalerer det, du vasker af!

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Kemikalier

Sikkerhedskort

2

arbejds**miljø**

Kemikalier

- Lad kemikalier forblive i deres originale emballage
- Følg instruktionerne i ArbejdsPladsBrugsanvisningen (APB)
- Udsæt ikke hud, øjne og lunger for kemikalier
- Opbevar utilgængeligt for børn – gerne et aflåst sted
- Tænk på miljøet, før du smider kemikalier ud.

PAS PÅ!

- Bland ikke kemikalier sammen
- Opbevar kemikalier efter leverandørens anvisning
- Afgasning – sæt låg på efter brug.

HUSK!

- Giftige kemikalier SKAL opbevares på et aflåst sted
- APB på faremærket kemikalie
- Sikkerhedsdatablad og APB ved kemikalieropbevaringen
- Ventilation ved opbevaring.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Stiger

Sikkerhedskort

3

arbejds**miljø**

Stiger

- Ved arbejde i over to meters højde, skal der bruges faldsikring
- Stiger skal være CE-og DS/EN 131-mærkede
- Fastgør stigen i øverste punkt
- Der er krav om fodmand, hvis du skal arbejde i over fem meters højde
- Arbejde på stiger bør ikke overstige 30 minutters varighed og må ikke overstige 1/3 af den daglige arbejdstid.

PAS PÅ!

- Brug aldrig en defekt stige.
- Er der rækværk, hvor du træder ud? (Hvis du skal arbejde i højden)
- Hæng stiger op i vandret position når de ikke er i brug.

HUSK!

- Faldsikring ved arbejde over to meter fra niveau
- Årligt eftersyn af stiger
- Lej en lift ved længerevarende arbejde i højden.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

– Siloer

Sikkerhedskort

4

arbejds**miljø**

Siloer

- Brug åndedrætsværn med filtertype P3SL eller FFP3SL
- Informer kolleger om, at du arbejder i siloen
- Brug faldsikring, når du arbejder i højden
- Instruér dine medarbejdere før arbejdet påbegyndes.

PAS PÅ!

- Der kan dannes livsfarlige gasser i siloer
- Arbejde i silo, kan medføre risiko for nedstyrtning af foder.

HUSK!

- Udluft siloen før arbejdet påbegyndes
- Stiger, lejdere mm. skal være sikre
- Der skal være rækværk eller anden sikring ved arbejde i over to meters højde
- Siloarbejde kræver grundig instruktion.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Maskiner

Sikkerhedskort

5

arbejds**miljø**

Maskiner

- Hold maskiner rene og hold ryddeligt rundt om dem
- Fjern ALDRIG afskærmninger
- Brug relevante værnemidler, også ved kortvarigt arbejde
- Få instruktion i hvordan maskinen og dens sikkerhedsfunktioner virker inden opgaven påbegyndes.

PAS PÅ!

- Sluk maskinen inden vedligehold/reparation begynder. Sørg for at andre ikke starter den
- Orientér dig om, hvor kolleger, børn og dyr opholder sig, før du kører/bruger maskinen.

HUSK!

- Maskiner udgør STOR risiko for ulykker
- Læs brugsanvisningen eller bed om instruktion, før du går i gang
- Værnemidler bør være tilgængelige ved/i maskinen og de SKAL bruges
- Det årlige lovpligtige eftersyn af maskiner.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Glatte gulve

Sikkerhedskort

6

arbejds**miljø**

Glatte gulve

- Brug skridsikkert fodtøj
- Sikkerhedsfodtøj skal sidde fast på foden
- Ryd op – og hold ryddeligt
- Instruér dine medarbejdere om hvor der er, eller kan være glat.

PAS PÅ!

- Våde og beskidte overflader er glatte
- Staldgulve er glatte

HUSK!

- Skiltning ved glatte gulve
- Strøelse og opsamling, hvis du spilder
- Ved håndtering af dyr, er der større risiko for at snuble og falde.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Halmballer

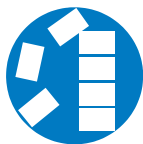
Sikkerhedskort

7

arbejds**miljø**

Halmballer

- Stabl halmballerne korrekt – tænk på underlaget
- Stabling skal ske i forbandt – også rundballer
- Planlæg arbejdet og instruér alle medarbejdere.

PAS PÅ!

- Halmballer er ikke en legeplads!
- Det er når halm tages ned, at ulykkerne sker
- Ved transport skal der stropper over alle baller.

HUSK!

- Brug spyd til fiksering af halmballerne
- Tilse ofte stablerne for ubalance
- Maskiner til håndtering skal have førerværn
- Aflås gerne til halmlageret og forbyd uvedkommende adgang.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Dyr

Sikkerhedskort

8

arbejds**miljø**

Dyr

- Planlæg arbejdet og instruer alle medarbejdere
- Kend dyrenes adfærd og undgå at presse / skræmme
- Tag den nødvendige tid til arbejdet
- Indret arbejdsstedet, så der kan arbejdes i ergonomisk korrekte arbejdsstillinger.

PAS PÅ!

- Dyr kan blive stressede i uvante situationer
- Dyrenes adfærd kan ikke forudses
- Glatte gulve / overflader
- Tunge og gentagne løft ved flytning og håndtering af dyr.

HUSK!

- Gangarealer skal være fri, så dyrene kan passere
- Rengør og vedligehold jævnligt udstyr – det letter arbejdet
- Ved flytning / håndtering af dyr bør I være minimum to personer
- At sikre flugtveje inden arbejdet påbegyndes.

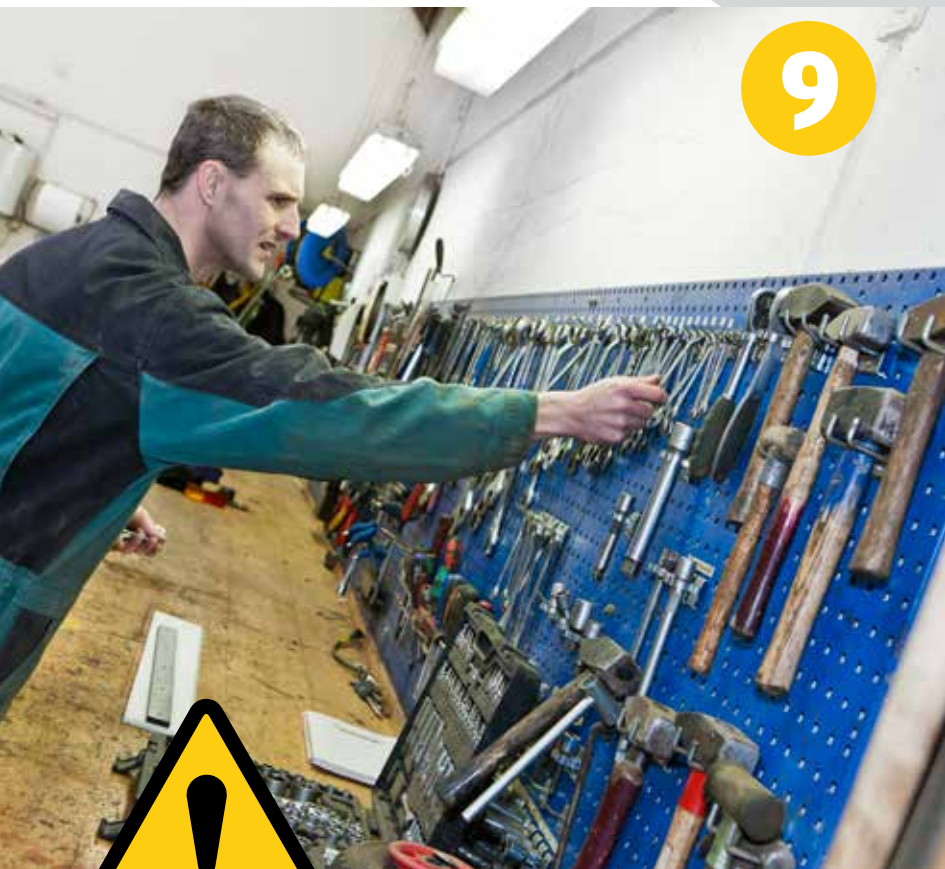
VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Værkstedet

Sikkerhedskort

9

arbejds*miljø*

Værkstedet

- Hold værkstedet og udstyret rent og ryddeligt
- Sørg for god belysning, gerne mere end 200 lux
- Brug værnemidler, også ved kortvarigt arbejde.

PAS PÅ!

- Børn skal ikke have adgang til værkstedet uden en voksen
- Maskiner udgør en STOR risiko for ulykke
- Traktorchjul, trykflasker og lignende skal fæstnes, så de ikke kan vælte.

HUSK!

- Procesudsugning ved bl.a. svejsning og slibning
- Skiltning om påbud, advarsler, kemi, trykflasker mm.
- Førstehjælpskasse og øjenskyl i værkstedet
- Opbevar værnemidlerne, hvor de skal bruges.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Nødstop

Sikkerhedskort

10

arbejds**miljø**

Nødstop

- Nødstoppet skal være CE-mærket
- Skal installeres af autoriseret el-installatør
- Der skal være nødstop på de fleste større maskiner og anlæg.

PAS PÅ!

- Maskinen må ikke kunne starte automatisk igen efter nødstoppet er aktiveret. Den SKAL genstartes manuelt
- Når du sammenbygger maskiner, skal der bygges nødstop på den samlede kreds.

HUSK!

- Nødstoppet skal stoppe hele maskinen/anlægget
- Test nødstoppet jævnligt
- Instruér medarbejdere i hvordan nødstoppet afbrydes og hvordan genstart af maskine / anlæg foretages
- Søg hjælp hos arbejdsmiljøkonsulenter.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Håndværktøj

Sikkerhedskort

11

arbejds**miljø**

Håndværktøj

- Hold værktøjet rent, opbevar i original emballage m/brugsanvisningen
- Sørg for god belysning ved brug af håndværktøj
- Brug værnemidler, også ved kortvarigt arbejde
- Fjern ALDRIG afskærmninger – de er der for at beskytte dig.

PAS PÅ!

- Aku-værktøj har fået kraftige motorer
- Stød fra defekte ledninger
- Risiko for slangebrud.

HUSK!

- Brug kun værktøjet til dets oprindelige formål
- Hav evt. værnemidlet opbevaret sammen med værktøjet
- Efterse og vedligehold jævnligt el- og pneumatisk værktøj
- Skiltning om påbud, advarsler, kemi, trykflasker mv.
- Førstehjælpskasse og øjens skyl i værkstedet.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Svejsning

Sikkerhedskort

12

arbejds*miljø*

Svejsning

- Sikre trykflasker med kæde på anlægget
- Sørg for god belysning ved svejsning
- Brug værnemidler, også ved kortvarigt arbejde.

PAS PÅ!

- Svejs ikke i nærhed af olie og kemi opbevaring
- Der er risiko for stød fra defekte ledninger
- Gasserne der udvikles under svejsning er kræftfremkaldende.

HUSK!

- Ansatte skal have § 26-kursus, inden de svejser
- Brug punkt/proces udsugning ved alt svejsearbejde
- Skiltning om påbud, advarsler, kemi, trykflasker mm
- Sørg for førstehjælpkasse og øjenskyl i værkstedet.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Løft

Sikkerhedskort

13

arbejds**miljø**

Løft

- Løft af byrder på mellem 7 og 30 kg skal altid vurderes – planlæg opgaven, så du får optimale forhold
- Gå ned i knæ og ret ryggen – løft med benmusklerne
- Brug altid egnede tekniske hjælpemidler, hvis det er muligt.

PAS PÅ!

- Løft og håndtering af sække
- Glatte gulve / overflader
- Vrid og skæve løft.

HUSK!

- Bed en kollega om hjælp ved tunge løft
- Hold pauser og stræk ryggen ofte
- Træn din ryg- og mavemusculatur.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Arbejde i højder

Sikkerhedskort

14

arbejds**miljø**

Arbejde i højder

- Lav altid en risikovurdering, når der skal arbejdes i højden
- Planlæg opgaven sikkerhedsmæssigt forsvarligt
- Brug faldsikring ved arbejde i over to meters højde
- Vær bevidst om risikoen for at styrte igennem underlaget fx på tagplader/lysplader, lofter.

PAS PÅ!

- Brug aldrig defekt udstyr
- Er der rækværk eller anden sikring, hvor du træder ud?
- Er det nødvendigt at være to for at opgaven kan løses sikkerhedsmæssigt forsvarligt.

HUSK!

- Rækværk i bygninger og anlæg, hvor der er regelmæssige eftersyn
- Årligt eftersyn af stiger og andet udstyr til arbejde i højden
- Lej evt. en lift ved arbejde i højder
- God ventilation – arbejd gerne udenfor.
- Du inhalerer det, du vasker af!

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Færdsel

Sikkerhedskort

15

arbejds**miljø**

Færdsel

- Maks. bredde for køretøjer er 2,55 m (eksklusiv spejle)
- Maks. længde af traktor og anhænger er 18,75m
- Maks. samlet længde med ophængte redskaber er 12 m
- Maks. belastning af køretøjet er dækkenes bæreevne– og maksimalt 10 tons pr. aksel. Dog er maks. for toakslet bogie op til 18 tons.

PAS PÅ!

- Hav altid styr på hvor børn og kolleger er, når du starter og manøvrerer med køretøjet
- Dine medtrafikanter – især når du svinger.

HUSK!

- At surre læsset – det er DIT ansvar
- Få smurt og vedligeholdt maskinen
- At have trekant, lys og lygter , som skal være i orden og synlige – også på påhængskøretøjer.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- I førerhuset

Sikkerhedskort

16

arbejds**miljø**

I førerhuset

- Indstil sæde til din vægt og højde
- Løse ting skal fastgøres eller være i opbevaringsrum
- Brug drejefunktionen i sædet, så du ikke vrider ryg og nakke ved langvarigt arbejde, hvor du skal kigge tilbage
- Hold pauser og lav øvelser for nakke, skuldre og ryg .

PAS PÅ!

- Spring ikke ned fra førerhuset – risiko for at skade ben og fod
- Sørg for godt udsyn – du kan redde liv!

HUSK!

- Børn bør ikke transporteres i traktoren
- Brug håndfri telefon – hav hænderne på rattet
- Hold orden og rengør regelmæssigt.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Gylle

Sikkerhedskort

17

arbejds**miljø**

Gylle

- Spalter, riste og overdækninger skal være sikre at færdes på
- Gå aldrig i kanaler og beholdere
- Gyllen må aldrig omrøres indendørs i stalden
- Arbejde med gylle er to mands arbejde!

PAS PÅ!

- Gylle udskiller gasser, der kan være livsfarlige
- Eksplosionsfare ved omrøring og pumpning
- Stå oprejst med hoved væk fra gyllen ved løft af propper og gylletømning.

HUSK!

- Hav aldrig dæk, halmballer og lignende stående op ad gylletanken – det kan friste børn til at kravle op
- Der skal være mindst 1,5 m fra jorden til overkant af beholderen.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Børn på gården

Sikkerhedskort

18

arbejds**miljø**

Børn på gården

- Hav regler for børnene – deres færdsel og leg på gården
- Hvad må medarbejdere sige til børnene?
- Børn under 15 år må ikke køre traktor! Heller ikke i markerne
- Maskiner og el-værktøj er farligt i barnehænder.

PAS PÅ!

- Hav aldrig dæk, halmballer og lignende stående op ad gylletanken – det kan friste børn til at klatre op
- Fjern stiger og lignende, så børn ikke kravler op i siloer og på lofter
- Dyr er søde, men farlige for børn. Har I regler for hvornår børnene må hjælpe?

HUSK!

- Vis og fortæl dine medarbejdere, hvor der er farligt for børnene
- Børn prøver grænser af. Sørg for at nedsætte faren
- Indret et sikkert område, hvor børnene må lege.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Elever på gården

Sikkerhedskort

19

arbejds*miljø*

Elever på gården

- Instruér i brugen af værnemidler. Elever skal også have personlige værnemidler
- Instruér og anvis elever grundig før en ny opgave
- Fortæl om de farer og risici, der er på gården
- Maskiner og el-værktøj kræver oplæring.

PAS PÅ!

- De fleste ulykker sker for elever og nyansatte
- Sæt ikke elever til arbejde, du ikke selv føler dig sikker på
- Arbejde med dyr kræver oplæring og erfaring.

HUSK!

- Elever bør ALDRIG arbejde alene
- Elever har ingen dårlige vaner, så giv dem kun de gode
- Hold orden – det viser den gode vej.

VIDENCENTRET FOR LANDBRUG

- Alene arbejde

Sikkerhedskort

20

arbejds**miljø**

Arbejde alene

- Brug ALTID de nødvendige værnemidler ved arbejde alene
- Aftal at mødes og hold pause med kolleger i løbet af dagen
- Snak med dine medarbejdere om de føler sig isoleret.

PAS PÅ!

- Ved arbejde med dyr bør I være minimum to
- Maskiner, arbejde i højder og kemikalier, når du er alene
- Det er ikke tilladt at arbejde alene i siloer, lifte og brønde.

HUSK!

- Elever bør ALDRIG arbejde alene
- Oplad mobiltelefonen inden du tager af sted
- Ved uheld kan ingen slå alarm – så fortæl andre, hvor du er og hvad du laver, samt hvor længe
- Hold øje med hinanden flere gang om dagen.